

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁODZI

Redakcja i administracja
ul. Pomorska 18.

Administracja czynna od godz. 9—12 wp.
Redakcja od godz. 2—3 po południu.

Prenumerata: Kwartalnie . Mk. 1000.—
Miesięcznie . " 300.—

Ogłoszenie: Wiersz nonparelowy. (cztery
szpalty na stronie) Mk. 75.—Przedtekstem
Mk. 200.— za wiersz (dwie szpalty na
stronie). Drobne 25 marek za wyraz.
Najmniejsze ogłoszenie mk. 250.—

Cena egzemplarza 75 Marek

№ 42. (158.)

Łódź, wtorek 10 października 1922 r.

Rok IV.

Zjazd przedstawicieli samorządowej opieki społecznej w Warszawie.

Zorganizowanie Zjazdu Samorządowej Opieki Społecznej było wprost koniecznością. To też inicjatywę Magistratu m. Łodzi podjął Komitet organizacyjny, z ławnikiem Wydz. Opieki Społecznej na czele. Projekt ustawy o Opiece Społecznej musiał wywołać zainteresowanie samorządów miejskich i wiejskich, bo na ich barkach będzie spoczywał cały ciężar świadczeń. To też uczestnictwo w zjeździe było bardzo liczne.

76 delegatów samorządów i 246 przedstawicieli instytucyj społecznych, działających na terenie samorządów i często od nich finansowo uzależnionych, z całej Polski przybyło do Warszawy.

Dnia 28 ub. m. między godz. 7 a 9 wieczorem uczestnicy zjazdu spotkali się w lokalu wydz. opieki społecznej Magistratu m. Warszawy, w dniu 29 ub. m. zaś nastąpiło otwarcie zjazdu. Po nabożeństwie w domu wychowawczym im ks. Boduena, uczestnicy zjazdu zwiedzili sam zakład, mieszczący się przy ul. Nowogrodzkiej № 76.

Następnie o godz. 11 rano uczestnicy zjazdu, w liczbie około 100 osób, zbrali się w sali posiedzeń rady miejskiej. Tutaj wygłosił przemówienie powitalne prezydent miasta p. S. Nowodworski; po zagajeniu zjazdu przez p. Kluszyńską, przemawiali pp. prezes rady miejskiej, I. Baliński, wiceminister pracy i opieki społecznej p. Simon, plk. Kollataj w im. min. spraw wojskowych i dr. Trashner w im. min. zdrowia.

Do prezydium zjazdu powołano pp. honorowego prezesa mecenasa Ossuchowskiego, posła dr. Bobrowskiego, wiceprezydenta m. Krakowa, dr. Iłskiego, ławnika magistratu m. Warszawy; w charakterze zastępców inż. Rollego, wiceprezydenta m. Krakowa, ławnika magistratu m. Łodzi, D. Kłuszyńską, radnego m. Łodzi p. Łęckiego, ławnika magistratu m. Kalisza Lutoszewicza i p. Łubieńskiego.

Naczelnik wydziału departamentu opieki społecznej p. Paciorowski wygłosił pierwszy referat p. t. „Udział Państwa w organizacji opieki społecznej w przystosowaniu do potrzeb i warunków Rzpltej Polskiej”

Na drugi dzień zjazdu złożyło się przed południem zwiedzanie w dalszym ciągu zakładów: Żłobka (ul. Ogrodowa), Zakładów Rodziny Marji (ul. Żelazna), Zakładów zboru ewangelickiego (ul. Karolkowa) i Głównego domu schronienia Starców i sierot starozakonnych (ul. Wolska).

Po godzinie trzeciej rozpoczęły się właściwe obrady, na których zostały wygłoszone referaty:

„Zadania samorządu w dziedzinie opieki nad matką i dzieckiem” (p. Krakowski), p. dr. Budzińskiej-Tylickiej „Opieka higieniczno-lekarska nad matką i dzieckiem”. W podobnej sprawie, bo na temat „Opieki nad niemowlętami” mówił Dr. Gromski. Dalsze referaty, jak: „O działaniu P. A. K. P. D. celem polepszenia żywienia dzieci” (p. W. Grabski), „Internat dla sierot” (p. Korczak), „W sprawie kolonji letnich” (p. Pawińska) wywołały szczególnie ożywioną dyskusję.

Obrady ukończono referatami: „O Opiece nad bezdomnymi w świetle nowoczesnych prądów społecznych” p. A. Peretza, wreszcie „O zwalczaniu żebractwa” p. M. Olszewskiej.

Zaznaczyć należy, że dzięki doskonale zorganizowanemu regulami nowi zjazdu, obrad zjazdu samorządowego nie obciążał zbyt niemały balast prze-wlekłych przemówień.

W trzecim i ostatnim dniu zjazdu zwiedzono zakłady: „Pogotowia opiekuńczego dla dzieci” i „Instytutu Mokotowskiego”, poczem nastąpiły ostateczne obrady.

Referat finansowy, stanowiący jeden z najważniejszych momentów zjazdu wygłosił ławnik Magistratu m. Łodzi, p. Badzian.

W referacie swoim, opracowanym treściwie i głęboko, p. Badzian przedstawił cały szereg nowych projektów podatkowych na cele opieki społecznej.

Wskazał dalej na liczne niewyzyskane źródła podatkowe, jak opieszale, ściągany przez państwo podatek od przedmiotów zbytku, nad którym kontrolę powierzono kupcom; oddanie kolektury losów loteryjnych instytucjom opieki społecznej, opodatkowanie pożyczek instytucji prywatnych, od których 7% pobiera P. K. P. P.; samochodów, za które paskarze płacą bajorńskie sumy, a których w wielkich miastach znajduje się ogromna ilość.

Głównym zaś nacisk w referacie swoim ławnik Badzian położył na wstawienie do budżetów miejskich sum, przeznaczonych na opiekę społeczną, i samodzielną gospodarkę wydziałów opieki społecznej. Referat p. Badziana wywołał ożywioną dyskusję, w której poszczególni koreferenci, nie zwalczając projektów podatkowych wyluszczonej w referacie, zgłaszali tylko pewne poprawki, jak zwolnienie od podatku samochodów krajowych w celu nie tamowania rodzimego przemysłu samochodowego; uwolnienie od podatków nie tylko klubów robotniczych i urzędniczych, ale wogóle inteligentkich, a także artystycznych i kulturalno-oświatowych.

W zastępstwie nieobecnej z powodu choroby posłanki Moraczewskiej, drugą niezwykle ważną kwestję o stosunku Sejmu do opieki społecznej referował delegat Min. Op. Społecznej p. Jurkiewicz.

Bardzo silne przemówienie w dyskusji nad referatem wygłosił wiceprezydent m. Krakowa, p. Rolle, zwalczając pomoc Komitetu Polsko-Amerykańskiego, która byłaby obecnie policzkiem wymierzonym przez Amerykę Polsce.

Przeciwko projektowi sejmowemu załatwienia spraw opieki społecznej podnoszono jeno drobne zastrzeżenia, tak że rezolucja uchwalona w tej mierze mówi, iż „projekt ten jest dobry”.— Przemawiali również pp. Peretz, Eminowicz, dr. Budzińska-Tylicka.

Pod koniec zjazdu do sali obrad przybył honorowy jego przewodniczący, p. Osuchowski z aplauzem przez obecnych witany.

Resztę przemówień wypełniły głównie kobiece wystąpienia w imieniu drobniejszych organizacji społecznych. Wystąpienie w sprawie pomocy akademikom i młodzieży anormalnej notujemy jako ważniejsze.

Zjazd przedstawicieli samorządowej opieki społecznej zakończył swoje obrady uchwaleniem szeregu wniosków. Łącznie wnioski d-ra Krakowskiego, dr. Budzińskiej-Tylickiej, d-ra Gromskiego do referatów d-ra Krakowskiego, Budzińskiej-Tylickiej, Gromskiego i Korczaka brzmią:

Zjazd zwraca się do kompetentnych organów rządowych o zmianę szkodliwych przepisów ustawowych o dochodzeniu ojcostwa i opiece kateksowej nad dziećmi nieślubnymi.

Zjazd zwraca się do kompetentnych organów rządowych o opracowanie i wprowadzenie w życie ustawy o opiece nad dziećmi.

Zjazd uchwała zwrócić się o wprowadzenie opieki higieniczno-lekarskiej we wszystkich instytucjach tak komunalnych i państwowych, które dają opiekę matkom, niemowlętom i dzieciom.

Zjazd zwraca się do organów samorządowych o przygotowanie odpowiednio wykwalifikowanego personelu dla wszelkiego rodzaju zakładów i instytucyj opiekuńczych

Zjazd domaga się założenia wzorowego zakładu, gdzie obok teoretycznych wykładów mógłby się praktycznie wyszkolić personel wychowawczy.

Wniosek dr. Szczawińskiej żąda wprowadzenia do szkół żeńskich wszystkich kategorii, dla wyższych klas, wykładów higieny kobiety i dziecka w połączeniu z zajęciami praktycznymi w żłobkach i zakładach wychowawczych.

Wniosek p. wiceprezyd. Rollego żąda, ażeby na podstawie ustawy o rozbudowie miast Rząd przystąpił corychlej do zainicjonowania ruchu budowlanego. Jest to jedyny sposób, aby położyć kres nędzy mieszkaniowej i ogromnej śmiertelności dzieci.

Dalej uchwalono wnioski Związku Bratniej Pomocy, przedłożone przez p. Henryka Góreckiego o opiece nad organizacjami samopomocy nad młodzieżą akademicką przez uchwalenie stałej subwencji przez samorządy, przeznaczonej na akcję prowadzoną przez Związek Bratniej Pomocy Polskiej Młodzieży Akademickiej i przez poparcie akcji budowy kolonji dla akademików.

Nad referatem p. Dr. Grabskiego o nowym programie działania P. A. K. P. D. rozwinęła się szeroka dyskusja i ostatecznie Zjazd uchwalił na wnisek komisji redakcyjnej pośredni wniosek p. Kłuszyńskiej z Łodzi.

Dotychczasowa akcja P. A. K. P. D. winna być zdecentralizowaną w ten sposób, by akcję prowadzić mogły samorządy samodzielnie lub też w porozumieniu z P. A. K. P. D. pod kontrolą właściwych władz państwowych. Samorządy mogą otrzymywać bezpośrednio żywność w naturze, względnie subwencje w odpowiedniej wysokości.

W sprawie koloni letnich Zjazd uchwalił przedłożone przez referentkę Pawińską wnioski, zdążające do utrzymania ścisłego kontaktu z organizacjami społecznymi, w subsydjowaniu ich, organizowaniu kolonji letnich, budowaniu i prowadzeniu kolonji w miejscowościach leczniczych i przystępowaniu samorządów do związków towarzystw kolonij letnich.

Zjazd uchwala zwrócić się do Min. Op. Społ., aby udzielono kolonjom letnim bezpłatnych przejazdów na wszystkich kolejach państwowych, a akcję kolonji letniej powinien Rząd rozpocząć już w styczniu przyszłego roku i podać odnośnym organizacjom wysokość subwencji rządowych.

Wniosek prof. Godlewskiego zwraca uwagę samorządom, instytucjom społecznym, kasom chorych na budujące się sanatorium dla dzieci w Zakopanem i zachęca do przystępowania w charakterze udziałowców do budowy sanatorium oraz zwraca się do Ministerstwa Zdrowia Publicznego o otworzenie większej ilości zakładów do walki z jaglicą.

Do obszernego referatu p. Eminowicza o opiece nad inwalidami i niezdolnymi do pracy uchwalono wniosek p. Stacheckiego.

Zjazd przedstawicieli samorządowej opieki społecznej domaga się od Rządu jaknajspieszniejszego wykonania ustawy o zaopatrzeniu inwalidów i niezdolnych do pracy z dnia 18 marca 1921 r. i łącznie z nowelą z dnia 5 sierpnia 1922 roku.

Do referatu p. Olszewskiej o zwalczaniu żebractwa uchwalono wnioski zwrócenia się do wydziałów opieki społecznej za pośrednictwem Magistratów, celem przeprowadzenia spisu jednodniowego wszystkich żebrzących wraz z symulantami, oddawania winnych oszustwa do władz odpowiednich, zniesienia w zasadzie jałmużny przypadkowej i przeprowadzenia szerokiej agitacji wśród społeczeństwa dla spopularyzowania bonów zamiast jałmużny.

Wnioski referenta finansowego p. Badziana z Łodzi i p. Osińskiego z Lublina odesłano do komisji wybranej przez Zjazd, natomiast uchwalono wniosek dr. Koszutskiego z Kalisza:

Wobec tego, iż podatki z licznych źródeł, dające względnie niewielkie efekty finansowe, a wymagające znacznych kosztów przy ich ściąganiu nie mogą zapewnić dostatecznych środków, potrzebnych dla zaspokojenia potrzeb, związanych z opieką społeczną, Zjazd wzywa Zarząd Związku Miast, aby opracował projekt ustawy, dającej samorządom prawo wprowadzenia jednego ogólnego podatku, wystarczającego na zaspokojenie wszystkich potrzeb samorządów łącznie z opieką społeczną.

Duże zainteresowanie wzbudziły referaty dr. Jurkiewicza, dyrektora departamentu w Ministerstwie Opieki Społecznej i p. Duszy, radcy Magistratu Krakowskiego o projekcie ustawy o opiece społecznej.

Na wniosek p. Rollego (Kraków) uchwalono:

Zjazd uznaje projekt rządowy o opiece społecznej jako dobry, należy jednak wprowadzić pewne uzupełnienia, wytknięte w obradach i w tym celu uchwalono wybrać komisję stałą, jako ciało doradcze przy Zarządzie Związku Miast, która będzie miała za zadanie skoordynowanie i opracowanie statutu jednolitego działania w sprawach opieki społecznej aż do chwili, kiedy nowy Sejm uchwali ustawę o opiece społecznej i wprowadzi ją w życie.

Zjazd uprasza Rząd o przedłożenie projektu rozporządzenia wykonawczego do ustawy Sekcji Samorządowej do rozpatrzenia.

W skład Komisji stałej weszli: Wice-Prezydent Rolle (Kraków), p. Koralewski (Warszawa), p. Kolanowski (Pomorze) i p. Kluszyńska (Łódź).

Z wniosków, przedłożonych przez referentów, uchwalono:

Zwrócić się do Rządu z wezwaniem o ujednostajnienie w związku z ustawą o opiece społecznej ustaw o karaniu za włóczęgostwo, żebractwo i nierząd, tudzież ustaw o wydalaniu i szupaństwie. (p. Dusza).

Zwrócić się do Rządu z wezwaniem o rychłe wygotowanie i przeprowadzenie projektów ustawowych, dotyczących ubezpieczenia robotników na wypadek niezdolności do pracy i starości. (Dr. Jurkiewicz).

Zebrani na Zjeździe w Warszawie przedstawiciele samorządowej opieki społecznej dołożą wszelkich starań i użyją wszystkich możliwych wpływów, by nowo wybrany Sejm jaknajrychlej uchwalił ustawę o opiece społecznej.

Zjazd wyraża przekonanie, że do opieki społecznej w gminie ma prawo każdy po rocznym w niej zamieszkanianiu, co będzie możliwem do wykonania przez miasta po zapewnieniu im pomocy z funduszu samorządu wojewódzkiego lub Skarbu. (p. Massalski Kielce)

Zjazd samorządowy przedstawicielei opieki społecznej domaga się, ażeby projekt ustawy szpitalnej był opracowany z udziałem tychże przedstawicielei. (S. Sutarzewicz).

Zjazd uważając pomoc prawną za jeden z niezbędnych środków, zmierzających do realizacji zadań opieki społecznej widzi, za wskazane: umieszczenie w ustawie, która ma unormować w zasadzie wykonanie opieki społecznej na terytorjum Rzeczypospolitej przepisu, iż pomoc prawna jest jednym z niezbędnych środków realizacji zadań opieki społecznej oraz wezwać Magistraty miast wydzielonych i wszystkie samodzielne jednostki samorządowe do utworzenia przy centralnym zarządzie Związku Miast stałej komisji opieki społecznej. (Dr. Jackowski).

W sprawie utworzenia odrębnej sekcji dziecka przy Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej zgłasza wniosek p. Bobrowska (Kraków).

Wnioski p. Hryniewicza z Łomży,

p. Osieńskiego z Lublina w sprawie ustawy,

p. Dąbskiej o opiece nad wychodźstwem,

p. Roszkowskiej o określeniu kompetencji instytucji prywatnych, oraz wniosek przedstawicielei Radomia o nadzorze nad kwestami, zbórkami — przekazano wybranej komisji.

Po referacie p. Koralewskiego „Praca obywatelska w zakresie opieki społecznej“ uchwalono następujące wnioski:

Należy dążyć do tworzenia związków instytucji opiekuńczych w kontakcie z samorządowymi organami opieki społecznej.

Należy domagać się utworzenia przy Ministerstwie Op. Społecznej kolejalnego organu doradczego z przedstawicielei rządu, samorządów i instytucji społecznych, oraz takichże organów kolejalnych przy władzach niższych instancyj.

Uchwalono wniosek p. Hellmana: Zjazd przedstawicielei samorządowej opieki społecznej uważa za konieczną akcję mającą na celu skłonienie instytucji samorządowych i społecznych, aby zgłosiły swój akces w charakterze członków (zwykłych lub dożywotnich) do towarzystwa opieki nad młodzieżą anormalną, działającego na podstawie odrębnego zatwierdzonego przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych statutu, a mającego siedzibę w Warszawie. (Adres tymczasowy Ministerstwo W. R. i O. P. Bagatela 12 — Hellman).

Uchwalono wniosek p. Bispingowej o roztoczeniu opieki nad młodzieżą szkół średnich i kontroli nad filmami, demoralizującymi młodzież.

Uchwalono wniosek p. Osieńskiego w sprawie odbywania corocznych zjazdów przedstawicielei opieki społecznej i wystąpienia w tym celu do Zarządu Miast o otworzenie stałej sekcji opieki społecznej.

Przyjęto do wiadomości zaproszenie przedstawicielei Poznania, ażeby referaty wygłoszone na Zjeździe wraz z wnioskami wydrukować w „Samorządzie“ miesięczniku, wydawanym przez Zarząd Związku Miast.

Serdecznymi słowami przewodniczący poseł dr. Bobrowski zakończył obrady, stwierdzając żywe zainteresowanie uczestników, powagę obrad i dobrze przygotowane referaty; zaznaczył również, że Zjazd ten przyczynił się w znacznym stopniu do ustalenia i rozszerzenia poglądów na sprawę opieki społecznej i że winno być zrobione wszystko, aby w wolnej Polsce nie było ani dziecka, ani starców i kalek bez opieki.

Komitetowi organizacyjnemu należą się słowa uznania.

W sprawie skoordynowania działań samorządowej opieki społecznej Zjazd oddał duże usługi.

Uczestnicy wyniosą ze Zjazdu jaknajlepsze wrażenie. Przez cały czas obrad otoczono ich troskliwą opieką. Komitet organizacyjny dołożył wszelkich starań, ażeby uczestnicy zwiedzili jaknajwięcej instytucji opieki społecznej, w drugim zaś dniu zjazdu w Wydziale opieki społecznej, przy udziale 80-ciu osób spędzono przy wieczerzy kilka godzin w miłym nastrój.

Dział sprawozdawczy.

Protokół.

85 (IV sesji), w 2-gim terminie, zg. z art. 81 D. o S. M. posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dn. 28 września 1922 r.

Komplet radnych: 56. Obecnych radnych: 32. Komplet członków Magistratu: 10. Obecnych członków Magistratu: 7.

Posiedzenie otworzył o godz. 7¹⁵ wiecz. zastępca przewodniczącego Rady Miejskiej, r. St. Rapalski, w obecności 39 członków Rady, zaprosiwszy do stołu prezydjalnego rr. sekretarzy F. Wójciaka, i G. Prażkiera, oraz sekretarza Prezydium R. M., p. P. Rundo do prowadzenia protokołu.

Przyjęto do wiadomości:

1. Oświadczenie Przewodniczącego, że z powodu niedojścia do skutku posiedzenia w 1-ym terminie, wyznaczonemu na dz. 26 września r. b., posiedzenie obecne, jako w 2-im terminie, jest prawomocne bez względu na liczbę obecnych.

2. Zawiadomienia radnych: Grossa, Remiszewskiego i Wnukowskiego usprawiedliwiających nieobecność swą na dzisiejszym posiedzeniu.

3. Odezwę Magistratu № 0.2125/22/1 z dn. 26 ub. m. treści następującej:

Wobec tego, że:

1. Introligatornia miejska nie jest instytucją nową, gdyż istnieje już od kilku lat przy Oddziale Obrachunkowym, nie posiadała jednak

dotychczas odpowiednich maszyn, wskutek czego poważniejsze roboty musiały być wykonywane przez prywatne zakłady introligatorskie, obecnie zaś zakres jej czynności zostaje rozszerzony, zostaje ona zaopatrzona w maszyny i narzędzia zawodowe i podporządkowana Wydziałowi Handlowo-Gospodarczemu,

2. w związku z rozszerzeniem zakresu działalności introligatorni miejskiej nie powiększa się personelu oraz nie przewiduje się żadnych zmian w zamierzeniach skarbowych Zarządu m. Łodzi na r/adm. 1922, gdyż pensje pracowników (1 introligator i 2 starszych gońców) wypłacać będziemy z poz. 3 tyt. I dz. I wydatków, na kupno niezbędnych materiałów z poz. 2 tyt. I dz. VII, kwota zaś mk. 3.000.000.— na kupno maszyn zostanie wyasygnowana z poz. 3 tyt. II dz. VII,

wycofujemy swój wniosek № 1338/22 I z dn. 12 czerwca 1922 r. w sprawie uruchomienia introligatorni miejskiej.

(w zw. z właśc. wnioskiem Magistratu № 519 z dn. 16 maja 1922 r. oraz postanowieniem Komisji skarbowej i do spraw ogólnych z dn. 14 sierpnia r. b.).

4. Odezwę Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej L 2747/363/22/1 z dnia 28 lutego 1922 r. w sprawie nabywania, dzierżawienia i zamieszkania gruntów włościńskich.

5. Wniosek Magistratu № 1029 z dn. 15 września r. b.:

Po przyjęciu do wiadomości nadesłanego przy odezwie Wydziału Samorządowego Województwa Łódzkiego № 1825 z dn. 14 września 1922 r. reskryptu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych № S. M. 4653 z dn. 30 sierpnia 1922

r., postanowiono na wniosek Oddziału Podatkowego № 1077/22 II z dn. 5 września 1922 r.:

1) poczynić w zatwierdzonym przez Radę Miejską (uchwała № II z dn. 1 lipca 1922 r.) statucie o pobieraniu na rzecz kasy miejskiej m. Łodzi podatku od lokali następujące zmiany:

a) w § 7 punkt a i b słowa „rocznem ustawowem komornem” zamienić słowami „rocznem komornem lub wartości czynszowej”;

b) uzupełnić § 7 ustępem „w roku 1922 pobiera się podatek w wymiarze 6-krotnym powyższych stawek”.

2) wprowadzić w życie statut ten w formie, zatwierdzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, z dn. 1 listopada 1922 r., oraz

3) uchwałę niniejszą przesłać Radzie Miejskiej do wiadomości. (Patrz postanowienie w tejże sprawie).

6. Odezwę Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi Wydz. Samorząd. L. S. M. 73/12/K w przedmiocie lustracji gospodarki miejskiej m. Łodzi (patrz postanowienie w tejże sprawie).

7. Odezwę Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi Wydz. Administracyjnego L. A. D. 2256/2 III w przedmiocie zawierania małżeństw przez szeregowych i należących do zapasu armji.

8. Odpowiedź Wiceprezydenta Stronickiego w imieniu Magistratu na krótkie zapytanie r. Lichtensteina w sprawie brutalnego obchodzenia się konduktorów tramwajów miejskich z pasażerami, co w niedawnym czasie spowodowało nawet wypadek śmierci, — a mianowicie: że personel tramwajów miejskich, jako materal świeży, jest jeszcze mało wyrobiony i często nie stoi na wysokości zadania, jednakże częstokroć przyczyną zatargów, jakie miewają miejsce, jest nie tylko personel tramwajów, ale i publiczność, która wbrew zakazom służby tramwajowej wpycha się do przepelnionych wozów, co się zaś tyczy konkretnego wypadku śmierci, jaki miał miejsce, sprawa ta była przedmiotem dochodzenia karnego, jednakże na skutek zeznań świadków, że odnośny konduktor nie ponosił w tym wypadku winy, sąd uchylił areszt prowencyjny, jaki pierwotnie był rozciągnięty.

Wybrano:

I. Do Miejskiej Komisji Szacunkowej dla wymiaru państwowego podatku od dochodu (na miejsce obyw. Gineberga B.; Kalmanowicza S. i Perlsteina S.):

Szyka Hermana, Kilińskiego 89;
Perłę Maurycego, Konstantynowska 9;
Hertza Jakóba, Południowa 4.

II. Do Komisji Teatralnej: (na miejsce obyw. Rzymowskiego:

Obyw. Dra Henryka Kluszyńskiego.

Uchwalono:

I. W sprawie wyboru 50 ławników do sądów pokoju w Łodzi:

Przekazać sprawę do ostatecznego zażdecydowania Komisji do spraw ogólnych na prawach Rady Miejskiej zgodnie z art. 22 D. o S. M.

II. W sprawie zwolnienia jedno i dwuizbowych mieszkań rodzin robotniczych i urzędniczych od opłaty miejskiego podatku od lokali:

Następujący wniosek r. Rapalskiego:

Ze względu na nierentowność podatku od lokali jedno i dwuizbowych, wynikającą z niskich norm tegoż, Rada Miejska postanawia:

1) zwolnić od opłaty podatku od lokali, wprowadzonego przez miasto na zasadzie ustawy sejmowej o zasileniu finansów miejskich z dn. 17 grudnia 1921 r., jedno i dwuizbowe mieszkania rodzin robotniczych i urzędniczych,

2) wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

W sprawie powyższej przyjęto do wiadomości:

a) oświadczenie r. Mincberga, że uchwałę powyższą uważa za rewizję pierwotnej uchwały Rady Miejskiej, powziętej w sprawie pobierania na rzecz kasy m. Łodzi podatku od lokali,

b) oświadczenie przewodniczącego, że powyższa uchwała jest jedynie zrzczeniem się miasta części przypadających mu dochodów.

III. W sprawie odezwy Urzędu Wojewódzkiego Wydz. Samorząd. L. S. M. 73/12/K w przedmiocie lustracji gospodarki miejskiej m. Łodzi:

Wezwać Magistrat do rozesłania przedstawicielom poszczególnych ugrupowań radzieckich po 1 egz. całkowitego sprawozdania wraz z właściwą odpowiedzią Magistratu.

IV. W sprawie uposażenia członków Magistratu:

Następujący wniosek r. Wójciaka: Rada Miejska po zaznajomieniu się z odezwą Urzędu Wojewódzkiego (L. S. M. 73/12/K z dn. 30 czerwca 1922 r.) w sprawie unieważnienia postanowienia Komisji skarbowej i do spraw ogólnych o zasadach normowania poborów członków Magistratu, stwierdza, że opozycja przeciwko uchwale powyższej pozbawiona jest wszelkich podstaw prawnych, a to z następujących powodów:

1. Komisje skarbowe i do spraw ogólnych działały w danym wypadku na prawach Rady Miejskiej, gdyż jak to wynika z protokołu Rady z dn. 1 marca 1922 r. Rada Miejska, opierając się na art. 22 Dekretu Tymcz. o S. M., przekazała Komisjom ostateczne zdecydowanie sprawy powyższej, do czego na zasadzie cytowanego artykułu przysługiwało jej pełne prawo,

2. wszelkie normowanie poborów urzędników miejskich, a więc w pierwszej linii mnożnika, nie odbywało się nigdy bez aprobaty Rady Miejskiej i tak też było w konkretnym wypadku,

3. Magistrat, biorąc za podstawę pełne pobory służbowe dyrektora Zarządu Głównego p. Pilcera, działał na mocy wyraźnej dyrektywy Komisji, działających w danym wypadku na prawach Rady Miejskiej,

4. powoływanie się w danym wypadku na art. 42 Dekretu Tymczasowego o Samorządzie Miejskim jest dla nas wprost niezrozumiałe, gdyż, idąc po tej linii: a) Urząd Wojewódzki, nie oponując do chwili obecnej przeciwko uchwale Rady Miejskiej w sprawie zmiany uposażenia członków Magistratu, postępowałby nieprawnie, b) członkowie Magistratu, pragnąc uzyskać podwyższenie swych pobo-

rów, musieliby każdorazowo podawać się do dymisji, aby w ten sposób przy ponownych wyborach Rada Miejska mogła ustalić na nowo ich pobory.

5. unieważnienie na zasadzie art. 68 D. T. o S. M. uchwał Komisji skarbowej i do spraw ogólnych, działających w danym wypadku na prawach Rady Miejskiej, jest niesłuszne, gdyż jak wynika z powyższego ani Komisje ani też Rada Miejska nie popełniły nic nielegalnego.

Biorąc pod uwagę powyższe Rada Miejska utrzymuje w mocy postanowienie Komisji skarbowej i do spraw ogólnych w sprawie zasad normowania poborów członków Magistratu i przechodzi nad właściwym ustępem odezwę Urzędu Wojewódzkiego, dotyczącą sprawy powyższej, do porządku dziennego.

V. W sprawie podwyższenia ceny za gaz:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 1030 z dn. 15 września 1922 r., postanawia:

1. podwyższyć z dn. 1 sierpnia 1922 r. cenę za gaz:

a) przeznaczony do oświetlenia i ogrzewania do mk. 4.200.— za 1000 stóp sześć.,

b) przeznaczony dla silników do mk. 3.600.— za 1000 stóp sześć.,

c) zużyty w instytucjach miejskich i do oświetlenia ulic miasta do mk. 2.800.— za 1000 stóp sześć.,

2. podwyższyć z dn. 15 września 1922 r. cenę 1 kg. smoły do mk. 150.—, 1 hkt. koksu do mk. 1.800.— i 1 kg. amoniaku do mk. 260.—, oraz

3. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

VI. W sprawie zmiany § 3 Statutu o poborze miejskiej opłaty kancelaryjnej:

Rada Miejska w związku z wnioskiem Magistratu № 971 z dnia 1 września 1922 r., postanawia:

1. nadać § 3 statutu o poborze miejskiej opłaty kancelaryjnej następujące brzmienie:

„Opłata kancelaryjna, pobierana podług niniejszego statutu wynosi mk. 750.— polskich za pierwszy arkusz i po mk. 300.— za każdy następny arkusz. Od pism zbiorowych pobiera się opłatę tyle razy, ile osób je podało, jeżeli dla każdej z tych osób wymagana jest oddzielna czynność. Załączniki podlegają opłacie, jak arkusze dodatkowe. Przy obiektach, wynoszących mniej niż 3,000.— mk. opłata powyższa redukuje się o 50 proc.“.

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

VII. W sprawie opłat kancelaryjnych, pobieranych za świadczenia Urzędu Stanu Cywilnego:

Rada Miejska, przychyłając się do wniosku Magistratu № 945 z dn. 29 sierpnia 1922 r., postanawia:

1. podwyższyć z dn. 1 września 1922 r. w następujący sposób wysokość opłat kancelaryjnych, pobieranych za świadczenia Urzędu:

za rejestrację urodzenia z marek 400.— do mk. 600.—,

za rejestrację zgonu z mk. 300.— do mk. 500.—,

za rejestrację ślubu z mk. 600.— do mk. 1000.—,

za akt znania z mk. 1200.— do mk. 2000.—,

za pełny wyciąg urodzenia i zgonu z mk. 800.— do mk. 900.—,

za pełny wyciąg ślubu z marek 700.— do mk. 1200.—,

za skrót z mk. 300.— do marek 500.—,

za skrót do celów szkolnych z mk. 50.— do mk. 100.—,

za poświadczenie zapowiedzi ślubu z mk. 300.— do mk. 500.—,

za udzielanie informacji, wymagających poszukiwań archiwalnych z mk. 200.— do mk. 300.—,

za przekład z mk. 700.— do mk. 1500.—

za wydanie zaświadczenia o złożeniu dokumentów ślubnych z mk. 300.— do mk. 500.—

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

VIII. W sprawie podwyższenia opłat za prawo jazdy po mieście:

Rada Miejska, przychyłając się do wniosku Magistratu № 972 z dn. 1 września 1922 r., postanawia:

1. podwyższyć, poczynając od roku kalendarzowego 1923, opłaty za prawo jazdy po mieście i w związku z tem § 3 i 10 statutu o pborze tych opłat nadać następujące brzmienie:

§ 3.

Opłata roczna wynosi:

1) a) od dorożki jednokonnej mk. 20,000.—,

b) od dorożki parokonnej mk. 30,000.—,

2) od wozu ciężarowego, platformy, resorówki lub beczki asenizacyjnej:

a) o zaprzęgu jednokonnym mk. 20,000.—,

b) o zaprzęgu parokonnym mk. 35,000.—,

3) od wozu meblowego (zamkniętego) mk. 75,000.—,

4) od wozu kotłowego marek 50,000.—,

5) a) od wózka ręcznego marek 5,000.—

b) od wózka przedsiębiorcy, posiadającego ponad 1 wózek, po mk. 10,000.—,

6) a) od karety lub landa marek 250,000.—,

b) od karety jednokonnej marek 200,000.—

7) od powozu lub wolantu marek 150,000.—,

8) od bryczki mk. 65,000.—,

9) od karawanu:

a) I klasy mk. 60,000.—,

b) II klasy mk. 30,000.—

c) III klasy mk. 6,000.—,

10) od samochodu osobowego:

a) o sile do 20 HP. (sterowych) od HP. po mk. 25,000.—,

b) o sile wyżej od 20 HP. po mk. 35,000.—,

11) od samochodu ciężarowego:

a) do 3 t. mk. 100,000,

b) do 4 t. 175,000.—,

12) od motocyklu mk. 35,000.—,

13) od roweru mk. 5,000.—.

UWAGA I. O ile pojazdy, wymienione w punktach 6, 7, 8 oraz samochody osobowe, wymienione w punkcie 10, należą do przedsiębiorstw wynajmu powozów, to opłacają 50 proc. odpowiednich stawek.

UWAGA II. Przy rejestrowaniu wzgl. zgłaszaniu samochodów właściciele obowiązani są przedstawić legitymację samochodu.

UWAGA III. Wozy przyczepne do samochodów ciężarowych płacą połowę stawki, przewidzianej dla samochodu.

UWAGA IV. Jeżeli właściciel pojazdu, samochodu lub innego środka lokomocji sprzeda go lub przekazuje innej osobie i z tej racji chce być zwolnionym od opłaty na rzecz miasta, powinien zawiadomić o tem Oddział Podatkowy Magistratu m. Łodzi — w pierwszym półroczu do dnia 15 stycznia, w drugim zaś do dn. 15 lipca. W przeciwnym razie opłata będzie ściągnięta za półrocze.

§ 10.

Statut niniejszy obowiązuje od dnia 1 stycznia 1923 r.

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

IX. W sprawie zjazdu samorządowych opiek społecznych:

Rada Miejska w związku z wnioskiem Magistratu № 936 z dn. 25 sierpnia 1922 r., postanawia:

1. przyznać Magistratowi na pokrycie kosztów zorganizowania Zjazdu samorządowych opiek społecznych kredyt w wysokości marek 200,000.—.

O godz. 9 min. 50 wiecz. posiedzenie zamknięto.

Przewodniczący: (—) St. Rapalski.
Prowadzący protokół: (—) P. Rundo.

Obwieszczenia i Okólniki.

Okólnik № 26.

W wykonaniu uchwały Magistratu № 967 p. 5 z dnia 1 września 1922 roku niniejszym poleca się niezwłocznie przystąpić do prac przy-

gotowawczych nad ułożeniem zamierzeń skarbowych Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1923, które należy w ten sposób ująć, aby dla każdego Oddziału i pododdziału oraz dla każdej istniejącej przy odnośnym Wydziale Magistratu m. Łodzi instytucji zestawiono oddzielny preliminarz, uwzględniając przytem następującą kolejność pozycji budżetowych (przykład):

1. Pensje urzędników marek 28,000,000.—.

1 etat 1 kat.

2 „ II „ i t. d.

	marek
razem 25 etatów, rocznie	20,000,000.—
5 djecjarjuszy	3,000,000.—
dodatki rodzinne	2,000,000.—
„ za kier. i funkce	500,000.—
„ „ stądja wyższe	500,000.—
„ „ wystągę lat	1,000,000.—
„ „ godz. nadobow.	1,000,000.—
	mk. 28,000,000.—

2. Pensje oficjalistów mk.

50 oficjalistów, rocznie mk.

dodatki rodzinne

„ za godz. nadobow.

mk.

3. Pensje praktykantów biurowych, gonców i sprzętaczek mk.

2 praktykantów biurowych rocznie mk.

1 goniec rocznie

1 sprzętaczka rocznie

dodatki rodzinne

mk.

4. Pensje rzemieślników i robotników mk.

5 rzemieślników rocznie mk.

10 robotników „ „

dodatki rodzinne „ „

mk.

UWAGA: Wydziały: Budownictwa i Handlowo-Gospodarczy winny preliminarz również odpowiednie kwoty na roboty sezonowe.

5. Komorne mk.
wg. kontraktu; zawartego w dniu wzgl. w myśl uchwały del.

I	52,142.—	63,320.—
II	58,439.—	70,958.—
III	66,568.—	79,608.—
IV	71,951.—	87,352.—
V	78,564.—	95,474.—

c)

dziennie	w lipcu	w sierpniu i wrześniu
	Mk.	Mk.
robotnicy nie- wykwalifiko- wani	2,086.—	2,533.—
rzemieślnicy . praktykanci	2,868.—	3,483.—
biurowi	1,669.—	2,026.—
starsi gońcy . .	1,252.—	1,520.—
gońcy	834.—	1,013.—
sprzątaczkki .	2,086.—	2,553.—
ewent.	1,412.—	1,717.—

II. wynagrodzenie dzienne ewent. miesięczne pracowników Wydziału Budownictwa i Wydziału Handlowo-Gospodarczego oraz instytucyj Wydziału Opieki Społecznej i Wydziału Zdrowotności Publicznej ewent. wszystkich innych pracowników, nie dających się podciągnąć pod wyżej wymienione kategorie, winno być podwyższone z dniem 1 lipca 1922 r. o 7%, zaś z dniem 1 sierpnia 1922 roku o dalsze 21,66%, biorąc za podstawę pobory, określone okólnikiem № 20 — № O. 1121/22 I z dn. 10 lipca 1922 roku;

III. dodatki rodzinne należy asygnować wszystkim pracownikom miejskim w wysokości: a) w m. lipcu 1922 r. — mk. 11,437.— na małą rodzinę (1 dziecko, żona, 2 dzieci, żona i 1 dziecko), mk. 20,083.— na średnią rodzinę (3 dzieci, 2 dzieci i żona, 4 dzieci, 3 dzieci i żona) i mk. 28,690.— na dużą rodzinę (5 dzieci, żona i 4 dzieci, 6 dzieci, żona i 5 dzieci), zaś b) w m. sierpniu i narazie w m. wrześniu 1922 roku — mk. 13,960.— na małą rodzinę, mk. 24,430.— na średnią i mk. 34,900.— na dużą;

IV. dodatki funkcyjne wynosić będą w m. lipcu 1922 roku dla urzędników miejskich I kategorii — mk. 45,904.—, II i III kateg. mk. 34,428.—, IV i V kategorii — mk. 22,952.— zaś w m. sierpniu i narazie w m.

wrześniu 1922 roku dla urzędników miejskich I kategorii — mk. 55,840.—, II i III kategorii — mk. 41,880.—, IV i V kategorii — mk. 27,920.—;

V. wysokość dodatków za wysługę lat oraz dodatków za studia wyższe za m. lipiec, sierpień i wrzesień 1922 roku określa osobna tabela.

W m. października 1922 roku winni wszyscy pracownicy miejscy otrzymywać pobory według nowych — wyżej podanych — stawek, różnicę zaś za m. lipiec, sierpień i wrzesień 1922 roku — otrzymać w czasie do dnia 20 września 1922 roku włącznie.

Jednocześnie zaznacza się, iż z dniem 1 października 1922 roku Oddział do spraw personalnych Wydziału Prezydjalnego przejmie asygnowanie poborów wszystkich urzędników nieetatowych i djetarjuszy. W tym celu zechcą Wydziały wzgl. Oddziały nadesłać Oddziałowi do spraw personalnych Wydziału Prezydjalnego — najdalej do dnia 20-go września 1922 roku — wykazy urzędników nieetatowych i djetarjuszy, którzy po dniu 1 października 1922 roku zatrudnieni będą przez Magistrat m. Łodzi. Wykazy te winny zawierać: numer porządkowy, imię i nazwisko, stanowisko i wysokość wynagrodzenia dziennego ewent. miesięcznego, obliczonego według nowych stawek.

Wszelkich bliższych wyjaśnień udzieli na żądanie Oddział do spraw personalnych Wydziału Prezydjalnego.

Łódź, dnia 9 września 1922 r.

Prezydent

(—) Rzewski.

w. z. Dyrektor
Zarządu Głównego

(—) Miecz. Kalinowski.

Kronika miejska.

Uroczystości szkolne w dniu 8 b. m.
W dniu 8 b. m. magistrat oddaje społeczeństwu i władzom szkolnym gmach przy ul. Zagajnikowcj. W obecności radnych, członków magi-

strata i zaproszonych gości prezydent Rzewski i ławnik wydziału szkolnictwa dr. Kopeński skreślą dzieje budowy gmachu i wygłoszą stosowne przemówienia. Oprócz tego w dniu tym nastąpi założenie kamienia węgielnego pod budowę szkół przy ul. Konstantynowski 27, Drewnowskiej 88 i Nowo-Marysińskiej 2. O godz. 5-cj odbędzie się zawieszanie tablicy w gimnazjum miejskim im. Józefa Piłsudskiego. Wieczorem nastąpi otwarcie biblioteki dla dzieci szkół powszechnych przy ul. Rybnej № 14. O godz. 8-cj odbędzie się arcy czyste przedstawienie w teatrze miejskim, poprzedzone przemówieniem ławnika St. Gaekiego.

— **O elektrownię łódzką.** W dniu 29 ab. m. odbyła się w ministerstwie robót publicznych narada w sprawie proponowanych przez rząd zmian w koncesji elektrowni łódzkiej. Jako przedstawiciel miasta brał udział w konferencji wice-prezydent dr. Stąpniński. Co do propozycji rządowych, wyłączonej przez naczelnika wydziału inż. Siwickiego, wice-prezydent zastrzegł, że może złożyć oświadczenie dopiero po odbyciu narad specjalnej komisji magistrata.

— **O komunikację napowietrzną Łódź—Gdańsk i Łódź—Kraków.** Aerolloyd Polski zwrócił się do magistrata z pismem, w którym donosząc o otworzeniu codziennej komunikacji lotniczej pasażerskiej i pocztowej, proponuje otworzenie komunikacji Łódź—Gdańsk, Łódź—Kraków. Aerolloyd zapytuje, czy Łódź posiada odpowiednio urządzone lotnisko, gdyż w tym wypadku możnaby było zaraz przystąpić do uruchomienia wspomnianych linii. Równocześnie Aerolloyd zaznacza, że ponieważ przedsiębiorstwo jest tymczasowo definitywne, więc miasto musiałoby wystawić własnym kosztem na lotnisku hangary, ubikacje na poczekalnię i ewentualnie kwaterę dla lotników.

Sprawę tę magistrat przekazał do rozpatrzenia wydziałowi budownictwa.

— **400 milionów na potrzeby szpitali i ochron.** Podczas swego pobytu w Warszawie wice-prezydent dr. Stąpniński uzyskał dla miasta pożyczkę w kwocie 400 milionów mk. na zaopatrzenie w niezbędne artykuły zimowe miejskich szpitali, ochron, kuchni i t. p. Pożyczka ta uzyskana została w P. K. K. P., jako kredyt wekslowy 4-miesięczny.

Naczelny dyrektor P. K. K. P. p. Bigo zażądał na zabezpieczenie pożyczki weksli, wystawionych przez magistrat, żyrowanych przez pierwszorzędną bank. Celem uzyskania tych żyr interweniował wice-prezydent Stąpniński a dyrektora polskiego banku przemysłowego dr. Saszkiewicza i dyr. warszawskiego banku p. Wizła. Obaj dyrektorzy przyrzekli zadość uczynić prośbie magistrata i weksle wspomniane zaopatrzyć w żyro owych banków. Wobec tego częściowa realizacja kredytu będzie mogła nastąpić w przyszłym tygodniu.

— **Z Urzędu Stanu Cywilnego!** Pierwszy nakład, wydanego staraniem Magistrata „Przewodnika dla urzędów stanu cywilnego”, został całkowicie w ciągu niespełna dwa miesięcy wyczerpany. Wobec licznych zgłoszeń ze strony osób prywatnych i instytucyj samorządowych, i państwowych, jakoteż zagranicznych placówek konsularnych, autorzy „Przewodnika” prezydent Rzewski i kierownik Urzędu stanu cywilnego, I. Szwareman postanowili przystąpić do drugiego nakładu. Wzmiankowany podręcznik w nowem wydaniu będzie poprawiony i uzupełniony szeregiem nowych materiałów, dotyczących dziedziny rejestracji rachy naturalnego ludności, ze szczególnem uwzględnieniem rejestracji w b. zaborach pruskim i austriackim.

— **Wizytacja szpitali miejskich** W dniu 27-go ab. m. prezydent Rzewski z ławnikiem Wydziału Zdrowotności Publicznej Joelem, wizytowali szpitale miejskie w Łodzi. Wobec tego, że do chorych na grypę zgła-

szaly się w odwiedzinach dzieci ich, prezydent Rzewski wydał polecenie, aby chorym nie pozwolono widywać się z rodziną.

W szpitalu Marii-Magdaleny chore kobiety przybywały na karancje z dziećmi, których nie miały przy kim zostawić w domu. Prezydent Rzewski wydał polecenie, ażeby dzieci te odsyłano na czas trwania choroby matek do żłobka. Magistrat przekazał wykonanie tego wniosku Wydziałowi Opieki Społecznej.

— W sprawie zagonków miejskich. Na ostatnim posiedzeniu Magistratu omawiano sprawę reorganizacji zarządu zagonkami miejskimi. Wydział Plantacyj Miejskich zgłosił wniosek, ażeby z powodu drożyzny paszy dla koni obsiać sposobem gospodarczym część pola widzewskiego na użytek miasta. Prezydent Rzewski na zasadzie posiadanych materiałów zreferował obecny stan gospodarki zagonkowej.

W sierpniu r. 1914 i marca 1915 — Komitet Obywatelski, pragnąc przyjść z pomocą rzeszom bezrobotnych — podzielił place miejskie i spustoszone tereny leśne na działki, oddając je w dzierżawę poszczególnym osobom. Ilość właścicieli zagonków sięga obecnie 8 tysięcy osób; w czasie kiedy rozdawano zagonki, dzierżawcy ich byli bezrobotni i nie posiadali środków do życia. Od tej pory minęło parę lat, przemysł łódzki został arachomiony, wskatek czego 10% właścicieli zagonków — to właściciele domów na przedmieściach, 15% — ogrodnicy i przedsiębiorcy, 10% — majstrzy fabryczni i drobni rzemieślnicy, posiadający własne warsztaty. Pozostała ilość t. j. 65% właścicieli zagonków należy do robotników, rezerwistów, wdów i tp.

Wobec częściowego poprawienia bytu wśród niektórych właścicieli zagonków, na wniosek prezydenta Magistrat uchwalił:

1) polecić Wydz. Gospodarczemu określenie terminu rejestracji

właścicieli wszystkich zagonków; 2) Wydz. Opieki Społecznej przeprowadzić kontrolę majątkową poszczególnych właścicieli w celu odebrania zagonków dobrze usytuowanym materialnie i oddania ich inwalidom oraz członkom Stow. b. więźniów politycznych.

Wreszcie postanowiono z powodu znacznych kosztów administracyjnych zrezygnować z własnej gospodarki na polsku widzewskim.

— Szkoła Przy ul. Zagajnikowej. Koszta budowy szkoły przy ul. Zagajnikowej wyniosły ogółem 300 milionów marek. Obecna wartość nowo-wybudowanego gmachu oraz urządzeń wewnętrznych przekracza, zdaniem rzeczoznawców, sumę pół miljaru marek. Na pokrycie kosztów budowy otrzymał Magistrat od władz centralnych zaledwie 2 miliony marek. Wyjaśniło się, że budowa szkoły przy ul. Zagajnikowej nie podpada pod działanie ustawy, na mocy której miasto otrzymuje od rządu zwrot wydatków w wysokości 50%, bowiem budowa rozpoczęta była przed wejściem w życie ustawy. Wobec tego Magistrat poczynił starania u władz o zwrot kwoty w wysokości 62 milionów marek, jako połowy wydatków, poniesionych przez miasto od chwili, uprawomocnienia się wzmiankowanej ustawy. Nadmienić należy, że szybkie wykończenie gmachu, którego budowa prowadzona było sposobem gospodarczym, zawdzięcza Magistrat w znacznej mierze energii p. Arndta, ławnika Wydziału budownictwa.

Uroczystość otwarcia szkoły powszechnej przy ul. Zagajnikowej № 32 odbyła się dnia 8-go października r. b. o godz. 12^{1/2} w południe. W uroczystości tej wzięli udział przedstawiciele Ministerstwa W. R. i O. P., władz samorządowych, rodzice nauczycielstwa, przedstawiciele związków zawodowych i instytucyj kulturalnych.

W tymże dniu o godz. 4-cj pp. odbyło się zawieszenie tablicy na gmachu Gimnazjum miejskiego przy ul.

Ślenkiewicza № 44, a o godz. 6-cj pp. otwarcie biblioteki dzielnicowej przy ul. Rybnej № 14.

— **Interpelacja.** Posłowie łódzcy Ziemięcki, Pudlarz i tow. zwrócili się do Ministra W. R. i O. P. z następującą interpelacją:

W memorjale złożonym Ministerstwu W. R. i O. P. przez Magistrat m. Łodzi przytoczone są dane, świadczące o rażącym upośledzeniu m. Łodzi pod względem ilości uczniów szkół państwowych, przypadającej na 1000 mieszkańców.

Miasto Łódź posiada 2 szkoły państwowe, stoi więc znacznie niżej, nie tylko od Województwa poznańskiego (28 szkół) krakowskiego, (28) m. Warszawy (13), ale nawet od kresów wschodnich, gdyż na przykład województwo wołyńskie posiada tych szkół 7, nowogródzkie 5, poleskie 3.

Na tysiąc mieszkańców na Śląsku Cieszyńskim przypada 10,6 uczniów szkół rządowych, w Warszawie 5,3; w Łodzi zaś tylko 1,5.

A wszakże Łódź jest miastem półmilionowym, jednym z największych ośrodków przemysłu polskiego.

Samo społeczeństwo łódzkie usiłuje wypełnić lękę, wytworzoną przez zaniedbanie dziedziny oświatowej przez rząd. Magistrat m. Łodzi wyprzedził inne miasta b. Kongresówki w organizacji powszechnego nauczania i dziś już każde dziecko w wieku szkolnym (7 — 14) uczęszcza do szkoły powszechnej. Powstały też średnie zakłady naukowe, prywatne i społeczne w ilości stosunkowo większej, niż w innych miastach. Podczas bowiem, gdy na 100 uczniów szkół państwowych przypada szkół prywatnych: na Śląsku Cieszyńskim 3, w Warszawie 594, w Łodzi przypada ich 1893.

W szkołach tych jednak z konieczności opłata jest znacznie wyższą, niż w szkołach rządowych i korzystać z nauk mogą tylko warstwy zamożniejsze.

Dzieci robotników i pracującej inteligencji, które to warstwy stanowią 75% mieszkańców, ograniczać

się maszą do oświaty na niższym jedynie jej szczeblu, do nauki, którą daje szkoła powszechna.

Na fakty te państwo nie może pozostać obojętne. Dając klasie robotniczej równe prawa z innymi obywatelami, musi tej państwo dać całkowitą możność zdobywania wiedzy.

Wobec powyższego podpisani zapytują p. ministra, co zamierza uczynić, aby położyć kres, krzywdzącemu stosunkowi rządu do m. Łodzi w dziedzinie oświatowej oraz umożliwić jaknajszerszym kołom mieszkańców m. Łodzi korzystanie z nauki w szkole powszechnej.

— **W sprawie podwyżki cen w hotelach łódzkich.** Z chwilą ogłoszenia ustawy z dnia 7 lipca 1920 r., ustalającej ceny w hotelach i na zasadzie rozporządzenia rady ministrów z dn. 14/10-1921 r. (Dz. Ust. № 88, poz. 649) i ustawy z dnia 2/7-1920 r. (Dz. Ustaw № 67) oraz na podstawie uchwał Magistrata № 468 z dn. 2 maja 1922 r. i № 952 z dn. 29 sierpnia 1922 r., Urząd Miejski Magistrata uzyskał prawo do zatwierdzania cenników hotelowych.

Ponieważ Komisarjat Rządu na m. Łódź dotychczas nie przejął agend zlikwidowanego urzędu do walki z inflacją, właściciele hoteli łódzkich z dniem 26 na 27 sierpnia r. b. podnieśli samowolnie ceny numerów hotelowych o 100%, a należy się liczyć z możliwością dalszej wyżki cen.

Wobec tego, że czynnikami miarodajnymi przy zatwierdzaniu cenników hotelowych są władze administracyjne 1-cj instancji, Urząd Miejski w razie niestosowania się właścicieli hoteli do cen ustalonych nie posiada ani egzekutywy, ani podstaw do wystąpienia z wnioskiem o ukaranie winnych.

Biorąc powyższe pod uwagę oraz wyzysk ludności przez niesamienne jednostki z pośród właścicieli hoteli, Magistrat m. Łodzi zwrócił się do

Urzędu Wojewódzkiego z prośbą o wyjaśnienie istniejącego stanu rzeczy.

— **Statystyka m. Łodzi.** Ukazała się nakładem Magistratu „Statystyka m. Łodzi“ 1918-20 pod redakcją d-ra Edwarda Grabowskiego str. 205.

Wydanie b. starane, zawierające szereg cennych prac naukowych, poprzedzone jest przedmową prez. A. Rzewskiego.

Obszerniejsze omówienie książki z braku miejsca odkładamy do numeru następnego.

Przegląd teatralny.

W poniedziałek, dn. 9 b. m. dla zrzeczeń rob. i intę ig. dana będzie areywesoła kom. B. Winawera — „Roztwór prof. Pytła“.

We wtorek, kostjumowa kom. J. Korzeniowskiego „Wąsy i Peruka“.

W przygotowaniu „Peer Gynt“ Ibsena pod osobistym kierownictwem pp., dyr. H. Barwińskiego i Karola Adwentowicza. W roli Peer wystąpi p. Karol Adwentowicz.

Treść numeru 42-ego:

Zjazd przedstawicieli samorządowej opieki społecznej w Warszawie.

Dział Sprawozdawczy.

Protokół 35 posiedzenia Rady Miejskiej z dnia 28 września 1922 r.

Obwieszczenia i okólniki:

Okólnik № 26 w sprawie przystąpienia do spraw przygotowawczych nad ułożeniem zamierzeń skarbowych Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1923.

Okólnik № 27 w sprawie mnożnika za miesiące lipiec, sierpień i wrzesień.

Kronika miejska.—

Przegląd teatralny.

Licytacje przymusowe.

Dnia 11 października 1922 r. od godz. 9-cj rano odbędą się licytacje przy ul.: Bałucki-Rynek 4, kredens, Bałucki-Rynek 8, zegar, Bazarna 1, szafa, Bazarna 8, stół, Al. 1-go Maja 11, stół, Al. 1-go Maja 37, kapa, Chłodna 6, szafka, Al. 1-go Maja 38, lustro, Al. 1-go Maja 38, obrus, Al. 1-go Maja 45, obrus, Al. 1-go Maja 54, obrus, Aleksandrowska 115-a, zegar, Andrzeja 32, zegar, Włocławska 10, stół, Drewnowska 27, kredens, Szkolna 14, krzesło, Pomorska, 47, krzesło, Lipowa 5, kapa, Pańska 34 gramofon, Konstantynowska 38, krzesło, Szkolna 24, kanapa, Wolborska, 24, stół, Wolborska 33, krzesło, N.-Cegielniana 37, obrus, Wschodnia 13, kapa, Wschodnia 13, kapy, N.-Cegielniana 68, blarko, Wschodnia 18, lustro, Pańska 34, kapa, Cegielniana 8, krzesło.

Dnia 12 października 1922 r. od godz. 9-cj rano odbędą się licytacje przy ul.: Karola 8, szafa, Pańska 77, lustro, Andrzeja 40, otomana, Andrzeja 35, stół Andrzeja 31, kredens, Andrzeja 30, stół, Andrzeja 28, stół, Andrzeja 14, śrabszok, Kilińskiego 71, krzesło, Przejazd 35, obrus, Nawrot 32, obrus, Piotrkowska 176, stół, Al. 1 Maja 5, cakierniczka, Sienkiewicza 18, kapa, Sienkiewicza 62, obrus, Kaliska 19, kapa, Piotrkowska 60, szafa, Pańska 69, maszyna, Al. Kościuszki, 41, krzesło, Podleśna 8, kanapa, Sienkiewicza 58, dywan, Gdańska 118, maszyna do szycia, Sierakowska 26, szafa.

Wydawnictwo Zarządu Miasta Łodzi.

Odbito w tłoczni B-ci Holcman w Łodzi ul. Zawadzka № 7.